

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/159/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512214720
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2512214720.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a členov senátu: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Anton Jaček, v právnej veci žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom Bratislava, Košická 56, IČO: 35 838 825, zastúpeného spoločnosťou: Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Bratislava, Michalská 14, IČO: 47 255 706, proti žalovanému: A. O., nar. XX.X.XXXX, bytom D., G. R. XXXX/X, o zaplatenie 4.996,30 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Piešťany, zo dňa 4.2.2016 č.k. 12C/57/2013-114, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol, žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Vec súd prvej inštancie právne posúdil aplikáciou ust. § 497, § 261 ods. 3 písm. d), § 303, § 304 ods. 1, 2, § 306 ods. 1, 2, § 310, § 387 ods. 1, 2, § 388 ods. 1, § 391 ods. 1, § 392 ods. 1, § 397, § 402, § 407, § 408 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 3.8.2001, § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. a odôvodnil tým, že mal z vykonaného dokazovania preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a dlžníkom: S. R. bola dňa 3.8.2001 uzatvorená zmluva o úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, ktorú je potrebné posudzovať jednak ako tzv. absolútny obchod a súčasne ako spotrebiteľskú zmluvu, a to s prihliadnutím na § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Za spotrebiteľskú zmluvu možno označiť každú zmluvu, ktorej charakteristickým znakom je, že sa uzaviera vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Irelevantný je prameň práva, podľa ktorého sa príslušná zmluva upravuje. Z uvedeného treba mať za to, že každá zmluva (bez ohľadu na to podľa akého predpisu bola uzavretá) môže mať povahu spotrebiteľskej zmluvy, ak spĺňa súčasne jej atribúty. Zmluva uzavretá právnym predchodcom žalobcu a dlžníkom v danej veci má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože jej obsah dlžník nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť, keďže tento bol už vopred pripravený, predtlačný. Dodávateľom v tomto prípade bol právny predchodca žalobcu a spotrebiteľom dlžník, ktorý pri uzatváraní zmluvy nevykonával žiadnu obchodnú alebo inú obdobnú činnosť, túto uzatvoril ako fyzická osoba. Dokazovaním bolo taktiež aj preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol titulom ručiteľskej listiny č. 1 zo dňa 3.8.2001 ručiteľský vzťah, ktorý je akcesorickým záväzkom k hlavnému záväzku (zmluva o úvere) a zdieľa preto režim hlavnej zmluvy. Pohľadávka, ktorá je žalobcom uplatňovaná v tomto konaní bola na neho postúpená zmluvou o postúpení zo dňa 29.12.2005, čím žalobca preukázal svoju aktívnu legitímáciu.

3. Podľa súdu prvej inštancie podstatou pre právne posúdenie veci zostalo posúdenie premlčania a spočívania premlčacej doby. Obchodný zákonník, ako uvádza zástupca žalobcu vo svojom vyjadrení zo dňa 28.10.2015, vyslovuje nepriamo zákaz (nemožnosť) premlčania práv veriteľa voči ručiteľovi pred momentom premlčania práva voči dlžníkovi v zmysle § 310 Obchodného zákonníka. Najprv teda môže dôjsť k premlčaniu práv veriteľa voči dlžníkovi, až potom k premlčaniu práv veriteľa voči ručiteľovi. Podľa žalobcu celý záväzok vzniknutý na základe Zmluvy o úvere sa stal splatným dňa 22.10.2003, a to vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, ktoré bolo doručené dlžníkovi dňa 13.11.2003. Súd sa s týmto názorom stotožňuje a práve tento deň vyhlásenia splatnosti celého úveru súd považuje za začiatok plynutia premlčacej doby v zmysle § 391 ods. 1 a § 392 ods. 1 Obchodného zákonníka, pretože práve v tento deň mal pôvodný dlžník povinnosť splniť celý svoj splatný záväzok a veriteľ mohol svoj nárok uplatniť na súde po prvýkrát. Premlčacia doba je v zmysle § 397 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.12.2001 v tomto prípade všeobecná štvorročná a táto uplynula preto dňa 22.10.2007. Žaloba však bola na tunajší súd podaná až dňa 29.11.2012, čo je v čase po uplynutí premlčacej doby. Čo sa týka argumentácie žalobcu o spočívaní premlčacej doby, súd k nej uvádza nasledovné. Súd sa musel vysporiadať s dvoma skutočnosťami, a to jednak, že zo strany dlžníka došlo dňa 8.8.2001 k spisaniu Notárskej zápisnice č. NZ 177/01, N 178/01 na notárskom úrade Miroslava Kupca, v ktorej uznal svoj dlh z predmetnej úverovej zmluvy a súhlasil s exekúciou a jednak, že dňa 3.1.2005 (nie 17.12.2004 ako uvádzal zástupca žalobcu) bol podaný návrh na vykonanie exekúcie voči dlžníkovi, na základe čoho je žalobca toho názoru, že záväzok premlčaný nemôže byť, nakoľko došlo k spočívaniu premlčacej lehoty. Vo vzťahu k uznaniu záväzku dlžníkom súd uvádza, že k tomuto uznaniu do predmetnej notárskej zápisnice došlo ešte dňa 8.8.2001 a záväzok z predmetnej zmluvy o úvere sa stal splatným až dňa 22.10.2003. Z toho vyplýva, že dlžník uznal záväzok, ktorý v čase uznania bol len povinnosťou splácania úveru určeným spôsobom a v určenej výške, pretože v tom čase nebol ešte splatný celý záväzok ako je uplatnený v tomto konaní, ale iba povinnosť vyplývajúca z predmetnej úverovej zmluvy. O vzniku tohto záväzku možno hovoriť až po jeho zosplatnení, kedy bol záväzok dlžníka určený v presnej výške. Kvôli tomu nemohlo na základe takéhoto „de facto“ neúčinného uznania ani dôjsť k predĺženiu, či opätovnému začatiu plynutia premlčacej doby. Navyše je potrebné poznamenať, že žalovaný ako ručiteľ ani nebol účastníkom takéhoto uznania a v konaní nebolo ani preukázané, že by o takomto uznaní vôbec mal vedomosť. V tejto súvislosti súd uvádza, že z ustanovenia § 402 Obchodného zákonníka vyplýva, že premlčacia doba prestáva plynúť (spočíva) iba v zákone vymedzených prípadoch, a to začatím súdneho konania resp. začatím rozhodcovského konania pričom podľa súdu samotné exekučné konanie na základe notárskej zápisnice o uznaní záväzku nemá za následok spočívanie premlčacej lehoty. Samotné exekučné konanie má vplyv iba na zastavenie plynutia tzv. paričnej lehoty, t.j. lehoty na dobrovoľné splnenie povinnosti uloženej v rozhodnutí, ktoré tvorí exekučný titul. Nejedná sa teda o premlčaciu lehotu na uplatnenie nároku na súde. Začatie tohto exekučného konania teda nemalo žiadny vplyv na plynutie premlčacej lehoty tak vo vzťahu k hlavnému dlžníkovi, ako ani vo vzťahu k žalovanému ako ručiteľovi. Súd poukazuje ešte na fakt, že žalobca resp. jeho právny predchodca si nesplnil povinnosť podľa § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého mal predtým, ako bude požadovať plnenie od ručiteľa, písomne vyzvať dlžníka a poskytnúť mu primeranú lehotu. Čo sa týka aplikácie § 408 Obchodného zákonníka, na ktorú sa odvolával zástupca žalobcu, súd je toho názoru, že k jeho aplikácii nemožno pristúpiť, nakoľko súdne konanie voči žalovanému sa začalo až po uplynutí premlčacej lehoty.

4. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a žalovanému, ako úspešnému účastníkovi konania, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žalovaný návrhom neuplatnil priznanie náhrady trov tohto konania (§ 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

5. Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a to tak, že žalobe vyhovie, alternatívne napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci. Zároveň žiada priznať náhradu trov odvolacieho konania v sume 227,41 Eur. Ako odvolacie dôvody uviedol nesprávne právne posúdenie veci s tým, že súd nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, tiež to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a napokon i to, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Argumentoval tým, že jedným z prejavov akcesorickej povahy ručiteľského záväzku je pravidlo obsiahnuté v § 310 Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa právo veriteľa voči ručiteľovi nepremliči pred premlčaním práva voči dlžníkovi. Obchodný zákonník teda vyslovuje nepriamo zákaz premlčania

práv veriteľa voči ručiteľovi pred momentom premlčania práva voči dlžníkovi. Najprv teda môže dôjsť k premlčaniu práv veriteľa voči dlžníkovi, až potom k premlčaniu práv veriteľa voči ručiteľovi. Nakoľko dlžník ani žalovaný napriek viacerým výzvam zo strany jeho právneho predchodcu nepristúpili k úhrade ich záväzku, právny predchodca vyhlásil ku dňu 22.10.2003 predčasnú splatnosť úveru a to v súlade s bodom VI ods. 2 písm. b) Úverovej zmluvy k číslu účtu stavebného sporenia 18704778/7930 zo dňa 3.8.2001. Po odstúpení od zmluvy ani dlžník a ani žalovaný ako ručiteľ k úhrade predmetného záväzku nepristúpili, preto si právny predchodca uplatnil pohľadávku voči dlžníkovi v exekučnom konaní podaním návrhu na vykonanie exekúcie. Predmetné exekučné konanie stále prebieha na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 8Er/2/2005. Vzhľadom k tomu, že premlčacia doba voči dlžníkovi začala plynúť najskôr deň po odstúpení od Úverovej zmluvy zo dňa 3.8.2001, t.j. odo dňa 23.10.2003 a návrh na začatie exekúcie proti dlžníkovi bol doručený súdnemu exekútorovi dňa 17.12.2004 a on v predmetnej exekúcii ako oprávnený pokračuje, nie je možné považovať pohľadávku voči dlžníkovi za premlčanú. Ak nie je premlčaná pohľadávka voči dlžníkovi, nemôže byť premlčaná pohľadávka ani proti ručiteľovi a to ani v zmysle § 408 Obchodného zákonníka. K uplatneniu námietky premlčania práva na splnenie hlavného záväzku bráni včas začaté súdne konanie o žalobe voči dlžníkovi na splnenie tohto hlavného záväzku alebo včas začaté exekučné konanie na vymoženie hlavného záväzku v exekučnom konaní. Následne odvolateľ citoval časti z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/191/2010, sp. zn. 2MCdo 7/2009, sp. zn. 7Cdo 201/2014. Odvolateľ odkázal aj na Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v rozsudku VEAIAN proti Rumunsku konštatuje, že je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd v obdobných veciach rozhodne odlišne, pričom práve úlohou najvyššieho súdu je usmerňovať takéto rozdielne rozhodnutia. V tejto súvislosti odcitoval odvolateľ i úryvok z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní III.ÚS 300/06 zo dňa 4.1.2007 a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 2Cdo 241/2009. Následne odvolateľ skonštatoval, že rozsudok je podľa neho postihnutý i vadou nepreskúmateľnosti a to z dôvodu nedostatočného odôvodnenia postupu súdu najmä v súvislosti s už uvádzaným vyššie. Po citácii § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolateľ odkázal na podporu svojej argumentácie i na výňatok z textu komentára k § 157 od prof. JUDr. G., PhD., z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 238/2008, Nález Ústavného súdu SR III.ÚS 107/07.

6. Žalovaný, resp. jeho opatrovník odvolací návrh nepodali, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril prostredníctvom ustanoveného opatrovníka v tom smere, že napadnutý rozsudok navrhuje potvrdiť ako vecne správny, pričom sa stotožňuje so skutkovým a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie. Tu odvolací súd ešte poznamenáva, že s účinnosťou od 1.7.2016 podľa Civilného sporového poriadku inštitút opatrovníka procesnej strany, v danom prípade ustanoveného opatrovníka žalovanému z dôvodu neznámeho pobytu, zanikol, preto žalovaný už ďalej nie je v konaní opatrovníkom zastúpený.

7. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP. Keďže ale odvolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho podania bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení OSP. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo, za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (čl. 2 ods. 1 a 2 CSP), ako aj potreba ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (čl. 3 ods. 1 CSP).

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 v čase podania odvolania účinného zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP, aktuálne § 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 OSP, akt. § 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 201 a 202 OSP, akt. § 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP, akt. § 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), d) a f) OSP, ktoré má ekvivalent v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa

procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

9. Predmetom odvolacieho konania, s poukazom na rozsah odvolacieho prieskumu vymedzeným odvolacími dôvodmi žalobcu, s poukazom na odôvodnenie preskúmaného rozsudku je vyriešiť otázku, či pohľadávka uplatnená v konaní voči ručiteľovi mohla byť posúdená ako premlčaná v štvorročnej premlčacej dobe podľa § 397 Obchodného zákonníka, keďže nie je premlčaný záväzok voči hlavnému dlžníkovi (§ 310 v spojení s § 408 ods. 1 Obchodného zákonníka).

10. Predovšetkým súd prvej inštancie nesprávne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou o úvere uzatvorenou medzi právnym predchodcom žalobcu (Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s.) a hlavným dlžníkom dňa 3.8.2001 ako zmluvný vzťah výlučne spadajúci pod právnu úpravu úverovej zmluvy podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, i keď vychádzal z toho, že táto zmluva spĺňa definičné znaky spotrebiteľskej zmluvy označujúce jej subjekty, a to spotrebiteľa (ktorý je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti) a dodávateľa (ktorý je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti), a to aj podľa právneho poriadku účinného v čase jej uzavretia (§ 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa).

11. Ochrana spotrebiteľa je pritom daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ, vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, z ekonomickej nerovnosti a neúmernosti zdrojov (vo veciach spotrebiteľského úveru je to spotrebiteľ, ktorý pre nedostatok finančných prostriedkov žiada úver u veriteľa, ktorý má úverovanie v predmete podnikania). Systém ochrany spotrebiteľa zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnomernom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska ako vyjednávacej sily, tak úrovne informovanosti, čo vedie k tomu, že pristúpi k podmienkam vopred vyhotoveným predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že spotrebiteľ nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ dobromyseľne uzaviera zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník, "profesionálne znalý podnikateľ" dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality.

12. I ten, kto ako spotrebiteľ uzavrel zmluvu o úvere, má právo na ochranu formou zákonných ustanovení prijatých na ochranu spotrebiteľa. Zmluvný vzťah strán, ku ktorému sa ručenie žalovaného vzťahuje, bol uzavretý medzi právnym predchodcom žalobcu, ktorým bola Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s. a na druhej strane vystupoval dlžník ako fyzická osoba. Na strane dodávateľa tu vystupovala Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s. zameraná na poskytovanie bankových, investičných a iných služieb, ktoré dodávala i fyzickým osobám (porovnaj výpis z obchodného registra na internete) a dlžník vystupoval ako fyzická osoba, teda ako subjekt, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V takomto postavení potom musel vystupovať i žalovaný ako ručiteľ.

13. Úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Na ochranu spotrebiteľa boli prijaté viaceré osobitné právne normy a za týmto účelom sa viackrát novelizoval Občiansky zákonník (ktorým bola dopĺňaná definícia spotrebiteľskej zmluvy), ako aj zákony o ochrane spotrebiteľa (najskôr zákon č. 634/1992 Zb., potom aktuálne platný zákon č. 250/2007 Z.z.). Na úrovni komunitárneho práva bolo prijatých pomerne veľa smerníc a nariadení, ktoré sa týkajú problematiky ochrany spotrebiteľa. Ak by sa úprava obsiahnutá v smerniciach prevzala do vnútroštátneho právneho poriadku nesprávne, napr. zúžene, mohol by sa dotknutý subjekt (spotrebiteľ) domáhať ochrany svojich práv na Súdnom dvore Európskej únie a žiadať o posúdenie nesúladu národnej úpravy s príslušnou smernicou.

Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie (napr. v rozhodnutí C-106/89 Marleasing SA v. La Commercial International d Alimentation SA., C-334/92 Theodor Wagner Mired v. Fondo de Garantia Salarial alebo C-91/92 Paola Faccini Dori a Recrep SRL) dovodila povinnosť vykladať vo svetle komunitárnych noriem nielen ustanovenia národného práva implementujúceho komunitárny predpis (smernicu), ale tiež národné právo ako celok, pričom vnútroštátny súd je povolaný k výkladu národného práva v čo najväčšom možnom rozsahu vo svetle textu a účelu smerníc (tzv. nepriamy účinok smerníc). Vzhľadom na nadradenosť komunitárneho práva ako rozhodujúceho faktora pri naplnení cieľa smerníc (predovšetkým čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách chrániaci situáciu znevýhodneného postavenia spotrebiteľa a smerujúci k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou), bolo potrebné pri výklade definície nachádzajúcej sa v ustanoveniach zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy), neskôr i v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka a vychádzať z rozšíreného výkladu definície spotrebiteľskej zmluvy, ktorej charakteristickým znakom je, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, t. j. kvalifikovať ako spotrebiteľskú zmluvu každú zmluvu, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie stupňa reflektovať obsah a účel európskej ochrany spotrebiteľa, obsiahnutý v príslušných smerniciach, aj definičné znaky spotrebiteľskej zmluvy, keďže žalobca sa domáhal svojho nároku voči žalovanému, ktorý je spolu s hlavným dlžníkom v postavení spotrebiteľa.

14. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v období do 1.4.2004 (teda i v čase uzavretia úverovej zmluvy 3.8.2001), ešte neobsahoval úpravu spotrebiteľských zmlúv. Je ale nesporné, že zmluva o úvere, ku ktorej sa vzťahoval ručiteľský záväzok je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 23a zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, v znení platnom v čase uzavretia zmluvy.

15. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným ako ručiteľom založený ručiteľskou listinou viažucou sa k úverovej zmluve zo dňa 3.8.2001 uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nevyhnutné posudzovať podľa zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka). S poukazom na uvedené v odseku 13, vychádzajúc zo zásady prednosti aplikácie špeciálnej právnej úpravy, ktorou v danom prípade je zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ako i neskôr platný § 52 a nasledujúce OZ, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah z úverovej zmluvy ako i ručiteľský záväzok posudzovať podľa ustanovení OZ a to i vo vzťahu k premlčaniu.

16. Úprava premlčania je pritom obsiahnutá v dvoch právnych predpisoch, a to v § 387 a nasl. Obchodného zákonníka a ust. § 100 a nasl. OZ. Právna úprava premlčania obsiahnutá v OZ je pre spotrebiteľa výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa spotrebiteľ ani nemôže vzdať. S poukazom na to, aj napriek tomu, že v danom prípade ide v prípade úverovej zmluvy o zmluvný typ upravený v zmysle § 497 až § 507 Obchodného zákonníka, ktorý právny predpis osobitne upravuje i ručenie, s prihliadnutím na to, že tu ide o vzťah spotrebiteľský spadajúci pod režim spotrebiteľských zmlúv, bolo dôvodné ručiteľský záväzok, samozrejme rovnako ako i zmluvu, posudzovať v otázke premlčania práva podľa OZ. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že hoci má zmluva o spotrebiteľskom úvere charakter absolútneho obchodu, neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou. Pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť OZ, keďže aplikácia Obchodného zákonníka prichádza do úvahy až po uplatnení spotrebiteľského práva. Z hľadiska poradia aplikovateľnosti v prípade spotrebiteľských zmlúv Obchodný zákonník celkom alebo z časti musí ustúpiť nutnej prioritnej aplikácii spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, t.j. aplikácii OZ. Normy obchodného práva sú totiž v prípade spotrebiteľských zmlúv a záväzkov použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá tu má z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v OZ a predpisoch vydaných na jeho vykonanie.

17. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Citované ustanovenie preto ukladá orgánu aplikujúcemu právo použiť v prospech spotrebiteľa všetky ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa ako slabšiu zmluvnú stranu priaznivejšie. Preto súd prvej inštancie pri

skúmaní otázky premlčania mal správne aplikovať občianskoprávnu úpravu ohľadom dĺžky premlčacej doby, ktorá je priaznivejšia pre žalovaného ako spotrebiteľa, rovnako mal postupovať aj v prípade posudzovania ručiteľského záväzku, teda podľa občianskoprávnej úpravy. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že samotný zmluvný vzťah založený medzi pôvodným veriteľom a dlžníkmi, ku ktorému sa viaže ručiteľské vyhlásenie žalovaného je tzv. absolútnym obchodno-záväzkovým vzťahom, ktorý sa riadi režimom Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu zmluvných strán. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným zmluvným typom, ale ide o osobitný druh zmluvy, ktorý sa vyskytuje tak v občianskoprávnych ako aj v obchodnoprávnych vzťahoch.

18. Nemožno opomenúť ani § 54 ods. 1 OZ, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Preto ani uzavretie absolútného obchodno-záväzkového vzťahu, ktorý je nepochybne spotrebiteľským vzťahom, sa nemôže odchyliť od občianskoprávnej úpravy v otázke premlčania, ktorá je na prospech spotrebiteľa na rozdiel od právnej úpravy premlčania v Obchodnom zákonníku. Spotrebiteľ si nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie, preto je v legitímnom očakávaní použitia pre neho priaznivejšej právnej úpravy.

19. Novela OZ vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 OZ), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že OZ bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu OZ na spotrebiteľské záväzky. V súvislosti s uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.3.2013, sp. zn. 6MCdo/4/2012 súd uvádza, že Najvyšší súd SR v posudzovanej kauze nevyslovil právny názor, že na premlčanie nárokov vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv sa nepoužije úprava priaznivejšia pre spotrebiteľa napr. občianskoprávna v zmysle § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 OZ.

20. Odvolací súd upriamuje pozornosť aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21.4.2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014, podľa ktorého ust. § 52 ods. 2 tretej vety OZ, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, ktorý namietal postup súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu, ktoré oba zhodne v spore zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere aplikovali ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014 a na premlčanie aplikovali § 101 OZ. Rovnaký právny názor vyslovil Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí z 26.11.2015 sp. zn. 4 MCdo/17/2014.

21. Právna teória i prax činí rozdiel medzi pravou a nepravou retroaktivitou. Pre pravú retroaktivitu platí, že *lex posterior* ruší (neuznáva) právne účinky v dobe účinnosti *legis prioris*, prípadne vyvoláva alebo spojuje práva a povinnosti subjektov s takými skutočnosťami, ktoré v dobe účinnosti *legis prioris* nemali povahu právnej skutočnosti. V prípade nepravé retroaktivity „nový zákon“ síce nezakladá právne následky pre minulosť, ale buď povyšuje minulé skutočnosti za podmienku budúceho právneho následku (jednoduchá výlučnosť) alebo modifikuje pre budúcnosť právne následky podľa skorších zákonov založené (sťažená výlučnosť). Nepravé spätné pôsobenie zákona len znamená, že nový zákon zachytáva (právne kvalifikuje) minulé skutočnosti, alebo že sa dotýka (modifikuje, ruší) existujúce právne následky.

22. Všeobecne v prípadoch časového stretu starej a novej právnej normy platí nepravá retroaktivita, t. j. od účinnosti novej právnej normy sa i právne vzťahy, vzniknuté podľa zrušenej právnej normy, riadia novou právnou normou. Vznik právnych vzťahov, existujúcich pred nadobudnutím účinnosti novej právnej normy, právne nároky, ktoré z týchto vzťahov vznikli, ako i vykonané právne úkony, sa riadia zrušenou právnou normou (dôsledkom opačnej interpretácie stretu právnych noriem by bola pravá retroaktivita).

Aplikuje sa tu princíp ochrany minulých právnych skutočností, najmä právnych konaní. Pokiaľ u pravej retroaktivity platí zásada všeobecnej neprípustnosti, za ktorej existujú striktné obmedzené výnimky

prípustnosti, u nepravnej retroaktivity platí naopak zásada všeobecnej prípustnosti, u ktorej existujú výnimky jej neprípustnosti.

23. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatneným nárokom je nárok z ručiteľského záväzku k spotrebiteľskej zmluve, konkrétne k zmluve o úvere, bolo potrebné na daný prípad aplikovať občianskoprávnu úpravu ako ručenia, tak i premlčania, ktorá je pre žalovaného ako spotrebiteľa priaznivejšia. V zmysle záverov ústavnoprávnej judikatúry ústavný súd akceptuje práve teleologický výklad právnej normy, ako aj interpretačný postup všeobecných súdov, ktorý je spôsobilý v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zisťovaní jej obsahu, účelu a zmyslu (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 650/2013). Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie je daná tiež povinnosť eurokonformného výkladu národného práva, so zachovávaním nepriameho účinku jednotlivých smerníc (pri naplnení cieľov vysokej ochrany spotrebiteľa garantovaných komunitárnym právom).

24. Odvolací súd je potom v prejednávanej právnej veci toho názoru, že na vec sa vzťahuje aj ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, konkrétne ust. § 546, § 548 ods. 1, § 100 veta prvá, § 101 ods. 1 OZ, ktoré súd prvej inštancie nepoužil. V súlade s § 382 CSP dal potom odvolací súd priestor stranám na vyjadrenie sa k možnému použitiu týchto zákonných ustanovení, ktoré právo strany nevyužili.

25. Podľa § 546 OZ dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

26. Podľa § 548 ods. 1 OZ ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nespĺnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

27. Podľa § 100 veta prvá OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

28. Podľa § 101 ods. 1 OZ Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

29. Ak sa potom zaviazal ručiteľ veriteľovi, že uspokojí jeho pohľadávku za dlžníka, ak ju neuspokojí dlžník, neznamená to, že ručiteľský záväzok je totožný (identický) so záväzkom dlžníka a že tú istú pohľadávku v tej podobe, ktorú má veriteľ voči dlžníkovi, uplatňuje i voči ručiteľovi. Obe pohľadávky sa líšia dôvodom svojho vzniku i splatnosťou. Ručiteľský záväzok, na rozdiel od záväzku dlžníka, vzniká vyhlásením ručiteľa alebo zo zákona (§ 546 OZ, § 303 Obchodného zákonníka) a je splatný neskôr (s výnimkami uvedenými v ustanovení § 306 ods. 1 vete druhej Obchodného zákonníka) až po tom, keď dlžník nespĺní svoj dlh ani na výzvu veriteľa. Rozdielnosť záväzkov ručiteľa a dlžníka vyplýva tiež z toho, že ručiteľský záväzok je vo vzťahu k záväzku dlžníka akcesorickým a subsidiárnym a že nejde o záväzky solidárneho charakteru. Tento záver má zásadný význam tiež pre posúdenie otázky premlčania žalobného nároku. Akcesorická a subsidiárna povaha ručiteľského záväzku vo vzťahu k záväzku hlavnému je určujúca aj v riešení otázky, či ručenie žalovaného za záväzok dlžníka sa riadi Občianskym alebo Obchodným zákonníkom. Ak záväzkový vzťah vzniknutý medzi veriteľom a dlžníkom podliehal režimu OZ, riadi sa aj ručenie ustanoveniami OZ (§ 546 a nasl. OZ). Ak sa právo veriteľa na plnenie proti ručiteľovi riadi OZ, je potrebné v otázke premlčania tohto práva aplikovať príslušné ustanovenia OZ. Pretože u tohto práva OZ nestanovuje osobitnú premlčaciu dobu ani osobitný okamih, od kedy začína plynúť, platí podľa ustanovenia § 101 OZ trojročná premlčacia doba a plynie odo dňa, kedy sa právo veriteľa proti ručiteľovi mohlo vykonať po prvý raz.

30. Názor odvolateľa, že ak nedošlo k premlčaniu práva veriteľa voči dlžníkovi, keď voči dlžníkom sa vedie exekučné konanie na základe notárskej zápisnice ako exekučného titulu, ktoré prerušuje plynutie premlčacej doby, tu vychádzajúc z § 310 Obchodného zákonníka nemohlo tak dôjsť ani k premlčaniu práva proti žalovanému ako ručiteľovi, je nesprávny, keďže právo veriteľa na plnenie proti dlžníkovi je právo odlišné od práva na plnenie proti ručiteľovi a OZ aplikovateľný na danú vec (ako to vyplýva z uvedeného vyššie) vo vzťahu k úprave ručenia neobsahuje ustanovenie obdobné § 310

Obchodného zákonníka, podľa ktorého právo veriteľa voči ručiteľovi sa nepremičí pred premlčaním práva voči dlžníkovi.

31. Ak by potom splatnosť ručiteľského záväzku nastala dňa 22.10.2003 (nesporované stranami sporu), trojročná premlčacia doba by uplynula dňa 22.10.2006, nárok je preto premlčaný.

32. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

33. Vzhľadom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie i napriek nesprávnemu právnemu posúdeniu veci žalobe žalobcu, rozhodol vecne správne, preto odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane vecne správneho a odvolaním osobitne nenapadnutého rozhodnutia o náhrade trov konania, potvrdil a to bez potreby dokazovania na odvolacom súde, keď súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k správnym skutkovým zisteniam, ktoré odvolací súd pri rozhodovaní už len prebral.

34. O náhrade trov odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP, rozhodol odvolací súd ex offo podľa § 255 ods. 1 CSP, čím potom v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na plnú náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčíslil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

36. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

37. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcou. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

38. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).